

niewygodnej, co kiedy Wydział „Besedy“ stawia takie warunki finansowe, że w istocie „Ognisko“ tyle płacić nie może. Zresztą, jakoby się i to nie brało, żeby tylko w tej „Besedzie“ panowie Moskale, to jest „Ruskiej Krużok“ się tak nie rozpięli. Jakoś to nie bardzo przyjemnie dla nich polskiego słuchać czasem ryków aksakowowskich *e tutti quanti*...

Od niejakiemu czasu przybywają podróżnicy do nas z Pragi celem oglądania podziwów do dalszej podróży, albo też utrzymania do życia, udając się do „Ogniska“ o zapomnę itp. Zaznaczyć więc należy, że członkowie „Ogniska“ są po części sami ludźmi pracy, którzy ciężko o chleb tutaj walczyć muszą, i sami nie mają, a kasa „Ogniska“ nie może wszystkim żądaniom zadość uczynić.

Ustawa przeciw anarchom.

(Telegram.)

W Izbie poselskiej wniośił rząd wczoraj dwa projekta, zawierające postanowienia przeciw groźnym dla społeczeństwa dążnościom socjalistycznym, jak również przeciw niebezpiecznemu używaniu materji wybuchających. Pierwszy projekt ustawy zakazuje tworzenia się stowarzyszeń, o których ma się podstać przypuszczać, iż skłonne są do służenia dążnościom socjalistycznym, skierowanym do przewrotu obecnego porządku państwowego i społecznego.

Stowarzyszenia już istniejące, mające takiż cel, należy rozwiązać. Stowarzyszenia ku wzajemnej pomocy swych członków; jeżeli służyć wyżej wymienionym dążnościom, winny być wywrócone pod bezpośredni nadzór państwowy. Zgromadzeń służących również rzeczonym dążnościom należy zakazywać, a w danym razie rozwiązywać, również należy zakazywać rozpowszechniania socjalistycznych broszur i pism ulotnych.

Pisma periodyczne o wyżej nakreślonej tendencji, przeciw którym dwa razy wydano zakaz rozpowszechniania (pojedynczych numerów) mogą być zawieszone. Rozprawy główne sądowe z powodu obwinienia o karygodne czyny, wypływające z tej tendencji, mają być przeprowadzone według ustawy o czasowym zawieszeniu sądów przysięgłych. Ustawa ta ma obowiązywać przez przeciąg lat pięciu, ustawa zaś, również jak rozporządzenie o zawieszeniu sądów przysięgłych w okręgach sądowych Wiednia i Wiener-Neustadt traci moc obowiązującą. W motywowaniu rządowym wyrażone jest przekonanie, iż rządowi da się ta ustawa możność występowania przeciw niebezpiecznym dla ogółu dążnościom socjalistycznym z większym skutkiem, aniżeli dotychczas. Rozporządzenia wyjątkowe z 30. stycznia 1884 r., byłyby w tym razie zbędne. W dalszym ciągu zaznacza rząd, iż dalekim jest od występowania za pomocą niniejszych projektów przeciw usiłowaniom reformy, dotyczącej klas robotniczych, o ile one nie wykraczają przeciw obowiązującym ustawom.

Główne punkta ustawy o niebezpiecznym dla ogółu użytku materji wybuchowych są następujące: § 1. Fabrykacja, wyprawianie w obrót handlowy, posiadanie i sprowadzanie materji wybuchających, dozwolone jest w obszarze, na który ustawa się rozciąga, jedynie za zezwoleniem władz. § 2. Przekroczenie tego postanowienia karane będzie więzieniem od 14 dni do 6 miesięcy, a prócz tego w danym razie karą pieniężną od 10 do 300 złr.

§ 3. Zbrodnie z rozmysłem popełnione przeciw własności, zdrowiu, lub życia przez używanie materji wybuchających, podlegają karze więzienia od 10 do 20 lat, jeżeli zaś stały się z powodu śmierci człowieka, dożywotniemu ciężkiemu więzieniu, zaś karze śmierci, jeżeli winowajca mógł przewidzieć, iż skutkiem czynu jego nastąpi śmierć człowieka. § 4. Jeżeli kilku zamawia się do karygodnego czynu, w § 3. przewidzianego, albo do częstszego popełniania takich karygodnych czynów, popełniania zbrodni, choćby nawet czyn nie był dokonany, i karani będą ciężkiem więzieniem od 5 do 10 lat. § 5. Kto materje wybuchowe, albo ich części składowe, albo przyrządy do niej sporządza, nabywa, zamawia, lub posiada w zamiarze szkolenia życia, zdrowiu lub własności innych — albo kto drugiemu to umożliwia, albo kto materje wybuchowe z wiadomością zbrodnicego zamiaru innym do rozporządzenia daje — popełnia zbrodnię, i będzie karany ciężkiem więzieniem od 5 do 10 lat.

§ 6. Kto materje wybuchowe sporządza, nabywa, zamawia, posiada, innym do rozporządzenia oddaje a nie może udowodnić braku zbrodnicego zamiaru, popełnia zbrodnię i będzie karany ciężkiem więzieniem od 1 do 5 lat. (§ 7. w depeszy opuszczony). § 8. Wzywianie i namawianie do powyższych zbrodni lub zachwalanie ich karane będzie ciężkiem więzieniem od 5 do 10 lat. § 9. Ci którzy wiedzą o karygodnych czynach, w paragrafach 3, 4 i 5. wymienionych, a nie dadzą o nich znać władzy, karani będą

ciężkiem więzieniem od 6 miesięcy do 1 roku, a jeżeli śmierć człowieka nastąpiła, od 1 do 5 lat. Rozprawy główne z powodu zbrodni w §§ 3, 4, 5 i 8. wymienionych, toczy się będą przed sądem przysięgłych.

Motywa rządowe podnoszą, że w innych państwach (Anglii i Niemczech) podobne ustawy już wydano, zwłaszcza zaś niemiecka ustawa z czerwca 1884 r. służyła za wzór przy redakcji projektu. Niebezpieczeństwo dla ogółu, wynikające ze zbrodnicego używania materji wybuchowych, czyni taką ustawę konieczną, do-tychczasowa bowiem ustawa karna była niedostateczna.

Pogrzeb dr. Tad. Żulińskiego

Obrzęd pogrzebowy zwłok zasłużonego obywatela i prawego syna ojczyzny, rozwijał się w ogólną manifestację smutku i żalu, w manifestację powszechną: całe miasto wzięło w niej udział.

Już od godziny 3 na ulicach, któremi pochód pogrzebowy miał postępować, pętały latarnie gazowe, a z wszystkich stron miasta, z rozmaitych punktów zbornych spieszyły korporacje i stowarzyszenia, gremialnie ku jednemu punktowi zbornemu, ku domowi żałoby przy ulicy Gliniańskiej. Tutaj grupować się zaczęły i rozwijały się długim szeregiem w pochodzie, który przedziwiał się w ulicę Łyczakowską.

Po odprawieniu ceremonii poświęcenia zwłok, którego dokonał ks. infułat Mossing w asystencji licznych kleru i w obecności ks. arcybiskupa Issakowicza, nad trumną przemówił z balkonem prof. dr. Gustaw Roszkowski jak następuje:

Mąż silnego charakteru, wytrwałej pracy i niezłomnego patriotyzmu, zastępuje w tej chwili do grobu.

W domowym i publicznym życiu, byszczal on niezwykle wielkią cnotą. Głęboko religijny, choć daleki od fanatyzmu, żył zawsze jak najlepszy syn kościoła. Liczne i niezwykle ciężkie nieszcześcia swego życia, znosił z odwagą i rezygnacją właściwą tylko ludziom silnej wiary.

Złote jego serce, od wczesnej młodości ukochoło wszystko co czyste i piękne. W życiu publicznym, znał jedno tylko hasło: prawdziwie dobro ludzkości. Za myśl obywatelską i szczerą, oświeconą, jego życie i była, śmiało to rzec można, jedyną sprężyną wszystkich jego czynów. To też, owoce swej moralnej pracy i rozległej wiedzy lekarskiej, przynosił on w najcięższej ofierze współbractwom. Jak prawdziwy dobroczyńca leczył on jedynie darmo, i to nietylko ubogich, ale wszystkich, gdyż zasadą jego życia było nieść pomoc w nieszczęściu, dla siebie w samian nie śladając nóżce.

Powściągnięty bez granic dla bliźnich, ujmujący iślo-ki wobjeścin, na każdym kroku dawał dowody niezwykłej dzisiaj bezinteresowności i prawdziwie ewangelicznego zaparcia się siebie.

Pelen najgorętszego obywatelskiego ducha, był on wzorem patrioty niemieckiego polskiego i czeskiego z mąką rozważną. Nieszczęścia kraju od-czuwał najżywiej sercem. Wierzył nieszakalnie w lepszą przyszłość Ojczyzny i tą nadzieją pragnął napędzić w około siebie wszystkich.

Słowem, najczystsze idealne dążenia kierowały nim zawsze. Nie był nigdy dla interesu, pokłasku, nagrody, sawsze dla ideału. On był skłóconym ty-tem oświeceni, który standard najpiękniejszych za-ślad, amie nieść nieschwalnie wykość.

Takim był mąż, nad którego trumną stoimy. Głęboko wzruszeni żałujemy go wszyscy. Płacz po nim rodzina i przyjaciele, żalują go koleścy, c-plainkują go biedni. Miasto nasze traci w nim je-dnego z najszlachetniejszych obywateli, prawdziwą chlubę swych mieszkańców. Imieniem tejżeży Ra-dy miejskiej, wyrażam najczęstszy żal nał jego zgonem. Wnieść z kwiatów złożony od miasta na jego trumnę, niech będzie dowodem miłości jego kolegów i całej wspólnoty.

Panie! Zwłoki jednego z najlepszych synów tej ziemi, snależmy do grobu ze cścią i na należną. Błogosławieństwa tysiąca rodzin, których był do-broczyńcą, powiodą jego ducha przed sąd Boga, po wnieść nagrody trwałej i piękniejszej niż nasze kwiaty i laury tej ziemi.

Spoczywaj więc o Bogiem znany kolego! Wspomnienie twoje życia powinno być wzorem dla polskiej młodzieży; dla nas twoja pamięć na zawsze pozostanie drogą. Do sobaścin, w lepszym świecie!

Następnie wyruszył pochód w drogę. Naprzód postępowały dwa plutony „ochotniczej straży ogniowej“, następnie starszowie z do-nu ubogich, sieroty z zakładu sióstr miłosierdzia, zakonnice, siostry miłosierdzia z szpitala powszechnego, stowarzyszenia „Gwiazda“ i „Skala“, bractwa kościelne z chorągiewami. Dalej szła kapela „Harmonii“, za nią zakony kar- meltów, Franciszkanów, Bernardynów, Domi- nikanów i Jezuitów. Następowała deputacja „Sokoła“ nadzwyczaj liczna — wszyscy człon- kowie z żałobnymi oznakami — potem „szkoła stu-“ w długim szeregu, deputacja „Kola lite-“

rackiego“, politechniki, seminarium naucz. żeń- skiego i szkoły Ormianek, towarzystwa izrael-ickiego „Przymierza braci“. Dalej nieśli wień- ce: b. ucznia uniwersytetu kijowskiego, ko- ledyżowie, deputacja młodzieży akademickiej, komitet obywatelski, lekarze szpitala po- wszechnego, towarzystwo lekarskie, towarzysze broni z r. 1863 i Rada miejska. Tuż następ- wało seminarium duchowne ruskie, którego kil- ku członków niosło wspaniałe wieniec o bar- wach pasowych z złotym napisem, dalej se- minarium duchowne łacińskie proboszczowskie parafii lwowskich. — Przed samą trumną po- stępował ks. arcybiskup Issakowicz i ks. infu- łat Mossing w asystencji licznej kleru.

Karawan był zakryty formalnie wieńcami. Za trumną postępował w smutku głębokim po- grążeni krewni zmarłego i tłumy przyjaciół i znajomych, wreszcie mnóstwo ludu.

Cały ten pochód był imponującym dowo- dem powszechnego żalu, jaki zmarły pozostawił po sobie.

Przed katedrą odpiewał chór „Lutni“ kan- tatę Mendelssohna — poczem dalszą ekspozycję zwłok objął ks. kanonik Jurkowski.

Chór seminarzystów śpiewał w ciągu pochodu prześliczne pieśni żałobne — kapela Harmonii grała marsze żałobne.

W ciągu ekspozycji ruch tramwajów i do- rożek był na ulicach, któremi pochód przecho- dził, zatrzymany.

O godzinie wpół do szóstej stanął pochód na cmentarzu.

Tutaj przemówili nad grobem radny Hepe, dr. Żegota Króczyński w imieniu kolegów le- karzy i p. Syroczński, którego przemowa opie- wała:

„Z sercem przepełnionem smutkiem, z duszą rozbolełą stajemy przed otwartym tu grobem — drobna garstka dawnych kolegów, współczu- łących Tadeusza w kijowskim uniwersytecie, aby Ci oddać ostatnią posługę i w uznaniu cięci należnej złożę ten oto wieniec.

A orszak żałoby, który tak wielkim bólem dotkniętej rodzinie i nam, Twoim drhnom w tej o- statniej towarzyszy Posłusze, rzewny współczu- łactwo Twoich grona rodaków jest już miarą i Two- jej szlachy i jej uznania.

Owierz więc ubogiemu jak s. p. Tadeusz, wów- czas dwudziestolatni młodzień, wstąpił w progi uni- wersytetu kijowskiego, który jakkolwiek z wierz- cha zakryty moskiewską hierarchią, we wnętrzu swoim, w gronie studentów był nawskroś polskim obywatelom duchem. Tam przeżył on lata owej gór- nej i chmurnej młodości, której niesatysfakcyjnie wycośnięty na każdego, co w tem życiu brał udział.

Napojony ośmią dla ideałów, które wypłato- wała najświetniejsza doba naszej poezji, wierzył on mocno, że w „szczęśliwym wszystkim są wszystkim cele“, i że niekiedy żywota nateczna słodki gdy z innymi podzieleny; ohecho wyciągał regę do opa- sania bryły świata bratnimi ramionami. Miłość oj- czyzny, miłość malutkich tego świata, braterstwo, to były przewodnie idee tego bujnego życia mło- dzieżowego, które w poczyniu sił i obowiązków nie dawało jak na spadnięcie kar — mina, Sybir czy kajdany!

Ale nie to jest rzeczą szczególną, że to szczy- tne idee przeniknęły do głębi świeżej i czyste serce Tadeusza. Wyjątkową postacią czyni go to, że w dinglej potem i ciężkiej wędrówce życia, wśród nie- przemyślnych wicherów i tyln pokus, uczucia i idee, którym się serce jego napoiło na młodo, nie ro- nęły nie do ostatnich dni życia ze swojej siły i świeżości.

Hasło „z wiarą i ofiarą dalej naprzód w świat“ wyłożył s. p. Tadeusz z progu uniwersytetu i po- stał nim wierszem odcie życia. Z tem hasłem brał udział w powstaniu 1863 r., z niem wyszedł na talańską do Francji, z niem wrócił do niochanej Mn ojczyzny, z niem żył wśród nas. Takim go zna- liście, takim ukochoali.

Z chrześcijańską wiarą w sprawiedliwość Boga i w skuteczność każdej ofiary, umiał on cierpieć sam, i patrzeć na cierpienie drugich; ofiarę przy- nosił ze swych prac, ze swego czasu, ze swego szczonego mienia. On w myśl przypowieści ewan- gelicznej nie sakował talentu, jakim go Bóg ob- darzył — i bez rozłożenia czynów, bez wyskła- go stanowiska lub materialnych zasobów, uzyskał powszechną cześć, miłość i szacunek.

Ale jeśli nczni i lekarze tracą w nim kolego miasto obywatela i radnego, wszyscy jak tu jeste- my najczulszyjzego towarzysza doł i niedoli, my, garstka towarzysów jego młodości, tradycji i lekarza, i rodaka i przyjaciela, bo do nas jak do rodniśy należał s. p. Tadeusz całym sercem, całym charakterem.

To też nie pochwalną mowę tu ich imieniem wygłaszać; nie — to słowa najgłębszego żalu za kolego, z któregośmy byli duma!

Żegnaj nam Tadeuszu! ziemia Ci będzie lekka, bo ją rosiła ta rozważałość i wdzięczność, po- stopniach Twoich dobrych nożyków, niesiony na skrzydłach wiary, a poprzedzony boleśnią, bo krawną ofiarą tyln kolego, co już zginął na polu bitwy lub meczowatwa, wśród lodów Syberji lub na pustej niż Sybir ziemi talańca — duch Twój zaj- mie miejsce wśród wybrańców Pana, a pamięć o

Tobie nie zaginie w całej Polsce. Żegnaj nam — w sercu i pamięci pozostaniesz na wieki!

Późnym wieczorem zakończył się ten obrzęd pogrzebowy, pod względem okazałości i udziału ludu niezwykły w historii Lwowa z lat osta- tnych, zaiste największy, jaki w tych latach widzieliśmy.

Kronika miejska i zamkowa.

Dnia 21. stycznia.

* Stan powietrza. Obserwatorium szkoły poli-technicznej donosi:

Dzień wczoraj był pogodny, wiatr zmienił swój kierunek między południowym wachodem i północą, rano mgła, średnia temperatura dnia była — 10°, najwyższa w południe — 7°, najniższa dziś w nocy 14° C.

Przy wietrze o zmieniennym kierunku i średniej temperaturze dnia około — 8° zaburzenie i wilgoć powietrza warczą, dzisiaj pogodnie, jutro pogoda niepewna, mgła.

* Roznica powstania styczniowego. Dai, jako w pamiętną rocznicę odbyły się nabożeństwa za poległych w ostatniej walce a Moskwą. Najwię- ksze rozmiary przybrała ta uroczystość śalobna w kościele archidiecejalnym, gdzie przed ustawionym katefalkiem odprawił mszę śalobną ks. kanonik Tu- rzański. Straż „Sokoła“ pełniła przy katefalku słu- żbę honorową. Obok w stalach zasiadała garstka weteranów i towarzyszy broni poległych. Kościół był zapalony publicznością, a głównie młodzieżą akademicką. Po nabożeństwie z tylną pierś roz- brzmiała pieśń antykapitału „Święty Boże“, a na- stępnie chór „Boże oś Polskę“, po którego od- śpiewaniu obecni rozeszli się w podniosłym na- stroju.

* Repertuar teatralny. Dzisiaj d. 21. stycznia (wznowione) „Nasi Najserdeczniejsi“, ko- medja w 5 aktach Wiktorja Sardou. W głównych rolach biorą udział panie: Nowakowska, Woleńska, German, Wiesłobowska, pp. Fasser, Woleński, Zbo- łński; Wojłowska, Kwieciński, Lubicz i inni.

Jutro we czwartek 22. b. m.: „Pierścień Rodziny“ (Gillette de Narbonne), opera komi- czna w 3 aktach Edmunda Andran.

W piątek 23. b. m. na dochód Apollona Lu- bicia po raz pierwszy „Optymist“, dramat w 5 aktach oryginalnie napisany przez hr. Stani- sława Rzewuskiego.

W sobotę 24. b. m.: „Cyryl i Seweryn“, opera w 4 aktach Rossini.

* Teatr. Panna Elia Russel zakończyła wczoraj szereg gościnnych występów na naszej scenie, parją „Leonora“ w Trubadurze. Publiczność przy- mowała sympatyczną śpiewającą frenetycznymi o- kłaskami, a następnie wśród licznych wywołań sło- żła artystyce w darze dwa piękne wieniec, śliczne cztery bukiety i podarki kosztowne.

W trzecim akcie chwiliowy niepokój powstał w teatrze, skutkiem tego, iż sądził się płaszczyk śpie- waka p. Rabirato, który szanado zbliżył się do kinkietów. Artysta serwał płaszczyk pływający w słońcu i słudni płomienie, publiczność uspokoiła się i przed- stawienie dobiegło najspokojniej do końca.

* Kronika karnawałowa. Wczorajsz bal na „Dom pracy“ pod gołdem Opatrzności, zgromadził nie liczny ale dystyngowany zastęp uczestników do- sal kasya miejskiej. Z wybitniejszych osobisto- ści znajdowali się: p. marszałek krajowy dr. Zy- blikiewicz, ks. Tarn Taxis, p. namiestnik z córka- mi, ks. Szemborska, ks. Krasnowska, w lozom gronie uroczych damerek odznaczęły się pięknością toalet między innymi hr. Szemb- kowa, hr. Putrowska, hr. Komorowska, p. Jurje- wiczówna, p. Zakrzewska i wiele innych. Tańce wyborne kierowane przez nieustraszone arażera p. Abrahamowicza, przedciągnęły się do późnej go- dziny.

* Bal polski pod protektoratem arcyksięcia Ka- rola Ludwika odbędzie się we wtorek d. 8. lutego b. r. w salach Towarzystwa muzycznego w Wie- dniu i obiecuje wypaść nader świetnie. Dekoracja sali, na którą przeznaczone owego roku wielka sto- sunkowo kwota, ma być nadzwyczaj gustowna i oryginalna. Również porządek tańców da pań, ob- myślany przez p. Tadeusza Rybkowskiego a wy- konane w pracowniach Angera i Kleina, odzna- czać się będą oryginalnością i wartościową arty- styczną. Najlepsza muzyka wojskowa w Wiedniu (Wil- helm I.) przegrzwać będzie do tańca i odegra mię- dzy innymi mazurki pana St. Bułkowskiego pod ty- tułem „Dziękuję ci, ojcyste“, dedykowane komitetowi Z ożytego dochodu przeznacza się 1/3 części na stowarzyszenia „Ognisko“, „Zgoda“ i „Przytali- sko“, resztę zaś na budowę szpitalka Bractwa mi-łosiernych w Wiedniu.

* Otwarcie kursu nauk w miejskiej szkole przemysłowo-handlowej. W myśl uchwały Rady miasta Lwowa z d. 23. października 1884 r., so- stanie z dnem 1. lutego 1885. otwarta szkoła przemysłowo-handlowa w gmachu ratuszowym.

Szkoła przemysłowo-handlowa składa się: z oddziału ogólnego dwuklasowego i z czterech od- działów specjalnych to jest: a) oddziału budowni-ctwa, b) mechaniki, c) chemii i d) oddziału han- dlowego.

Do klasy 1. oddziału ogólnego szkoły przemysłowej mogą być przyjmowani: 1) uczniowie, któ- rzy ukończyli z dobrym postępem 4. klasę szkoły ludowej, 2) którzy przy egzaminie wstępnym oka- żą dostateczne przygotowanie.

Do klasy 2. oddziału ogólnego zapisad się mo- gą uczniowie, którzy w ubiegłym roku szkolnym z dobrym postępem ukończyli 1. klasę w szkole przemysłowej miejskiej, b) dwie klasy szkoły śred-niej, c) którzy przy egzaminie wstępnym oka- żą dostateczne przygotowanie.

Nauka w oddziale ogólnym i w oddziałach specjalnych odbywać się będzie w niedzielę i świę- ta w godzinach porannych a w dnie powszednie w godzinach wieczornych.

Zapisy i egzamina wstępne odbywać się będą w miesiąc styczniu co niedzielę od godziny 11. do 1. w południe w sali szkolnej na II. piętrze gma-chu ratuszowego (strona północna).

Nauka odbywa się przez 10 godzin tygodnio-wo — rozkład nauk i podział godzin podany bę- dzie w swoim czasie do wiadomości uczniów.

Nauka jest bezpłatną.

* Losowanie sędzów przysięgłych. Na pierw- szą roczną kadencję sędziów przysięgłych, która w tutajszym sądzie kryminalnym rozpocznie się d. 3. lutego, zostali przedwczoraj wylosowani jako główni przysięgli pp.: Julian Zacharzewicz, profesor szkoły politechnicznej; Emanuel Kaczko- wski, właśc. realności; Alojzy Paulo, lakiernik; dr. Maurycy Byk, adwokat; dr. Józef Kulischer, dy- rektor banku hipotecznego; Jan Amborski, nauczyciel szkoły politechnicznej; Zygmunt Sochacki, li- kwidator krakowskiego towarzystwa ubezpieczeń; Emanuel Gali, budowlany; Jakób Rubinstein, wł. realności; Kazimierz Andrzejowski, wł. dobr. Rad- zki; Aleksander Krusenstern, wł. dobr. Szescera; Michał Spokarski, wł. realności; Mirjan Malicki, dzierżawca dóbr Borki Janowickie; Julian Seme- lowski, notariusz; Władysław Götz, blacharz; Ka- rol Weiss, wł. realn. ści; dr. Albin Lehman, adwo- kat; Maurycy Markiewicz, prokuratora banku hypo- tecznego; Aleksander Gnoński, dzierżawca dóbr Wolica Komarowa; dr. Adolf Mossyński, adwokat Ignacy Papara, wł. dobr. Stroniatyn; Jan Lerski krawiec; Seweryn Henzel, dzierżawca dóbr Szko- myja; Karol Winarski, wł. realności; Franciszek Iwanicki, wł. realności; Isidor Łęczyński, wł. dobr. Hle rawskie; Julian Daskiewicz, wł. realności; dr. Juliusz Popiel, adwokat; Gustaw Blesner, profesor szkoły politechnicznej; dr. Tadeusz Skol- kowski, adwokat; Michał Kossak, wł. realności; Antoni Bogdanowicz, knpiec; Maurycy Klarsfeld, arzeńnik banku hipotecznego; Salomon Fluhr, wł. realności; Karol Liss, wł. realności; Władysław Bieleński, aszef biura krakowskiego Towarzystwa ubezpieczeń.

Jako zastępcy przysięgłych zostali wylosowani pp.: dr. Artur Wiktor, kandydat adwo- katury; Michał Teicher, wł. realności; dr. Edward Feitenburg, lekarz; Franciszek Spornold, wł. real-ności; Edmund Köhler, budowlany; Karol Dobro- wolski, wł. realności; dr. Zygmunt Bieger, lekarz; Franciszek Czarnecki, wł. realności; Mikołaj Kra- szeńki, wł. realności.

* Pożar. Za rogatką Żółkiewską wybuchł wczoraj wieczorem pożar w jednej z tanijszych dystryktów, na interwencji straży ogólnych ze Lwowa. Szkoła jest niewielka.

* Złodzieje w samotrasku. Nocny stróż skle- powy Józef Pinker przydybł w nocy na 18. na- plac Rzesin obok sklepu w kamienicy pod l. 2. podejrzane indywidua, a przywołał straż policyjną, wspólnie z nią wywołł złodziei Jana Wesolowskiego, Jana Stawiniego tudzież Józefa Markiewicz, którzy już mieli spakowane rzeczy zabrane w tym sklepie. Oddano ich do sądu kar- nego.

* Zmiany w uniformie urzędników. Urzędo- wa W. Zig. ogłasza rozporządzenie gabinetowe co do zmiany w uniformie urzędników. I tak: wyso-kość kołnierza przy uniformie ma wynosić 4 cen-ty-ty Złote wyzywania w pierwszej kategorii ma- ją zajmować 33 centym., na kołnierzu, a 4 cen-ty-ty na wyłgach, w drugiej kategorii 33 centym. i 53 centym., w trzeciej porówn 33 centym.

Ubranie spodnie białe odpadne zupełnie, a nastę- pnie będzie ubranie tego samego koloru co frak, ciemno-zielonego, z stosowami złotymi lampasami. W czwartej kategorii może być także używane u- branie spodnie niebieskawe.

Przeżył te mają obowiązywać już przy no- wem sprawianiu uniformów, a białe ubranie spo- dnie cierniem może być tylko do ostatniego gru- dnia 1885.

* Napad rozbójniczy. Józef Żmuda z Kręcia, (pow. wadowicki) padł na drodze koło Skawiny o- fiarą napadu rozbójniczego. Trzej złodzieyszy otu- manili go uderzeniami nożem w głowę, w chwili jednak gdy zaczęli przetrząsać kieszenie Żmudy, zostali przepłoszeni przez przechodniów. Ci Żmudę

O magnetyzmie

akredii

M. A. Barta.

Najnowsza historia odkryć przyniosła nam bardzo wiele takich, które już i głębokiej staro-żytności znane były. W wieków kolei je- dnakże zapomniano o nich. Co było przyczyną takich zapomnień, czy tajemniczość ówczesnych uczonych, jaka się im oświecała, czy inne może jakie czynniki, na to nie mam wybitnej odpo- wiedz. Jednem z owych licznych zjawisk, zna- nych już światu starożytnemu, jest fizjologiczne zjawisko snu magnetycznego.

Liczne są ślady, że kapłani starożytnego Wschodu znali siłę działania warokiem na o- soby osłabione. Są dalej ślady, że wywoływały nawet niekiedy stan do snu zwykłego wielce zbliżony. Mury świątyni w Memphis mogłyby być poświęcone o sposobach leczenia przez kapłanów osób słabowitych za pomocą snu ma- gnetycznego. Ze starożytni do leczenia rozlicz- nych chorób używali snu magnetycznego, a więc, że magnetyzm znali, jest rzeczą pewną; lecz w jaki to czynili sposób, czy za pomocą magnesu, czy tylko siłą wzroku, to zakryte jest przed nami szatą tajemniczości.

Więcej już nieco wiemy o wiekach śred- nich i czasach nowszych. — Już w 16. wieku wspomina o magnetyzmie Paracelsus. Przy końcu wieku 16. czy na początku 17. napisal o ma- gnetyzmie Coglemiusz Rudolf z Malborka dzieło pod napisem „De magnetica curatioe vulne-

rum.“ — Leczą tak Coglemiusz jak i uczniowie którzy wyszli z jego szkoły, uważali magne- tyzm jako mistyczną siłę w człowieku. Cogle- miusz i nieliczni uczniowie jego nie narobili sprawy magnetycznej wiele hałasu, dlatego też nie dziś, że sprawa wkrótce poszła w zapo- mnienie. Bez odgłosu o tej magnetycznej ma- terji, przeszedł cały wiek 17. i pierwsza poło- wa wieku 18.

Dopiero około roku 1760 lekarz wiedeński Mesmer odkrył niby magnetyzm po raz pierw- szy, i tę siłę nazwał „magnetyzmem zwierze- cym.“ I po dni nasze uchodzi jeszcze Mesmer, jako pierwszy wynalazca tej siły magnetycznej; chociaż rzecz na wiele wieków przed nim znana już była.

W początkach swego wystąpienia w kar- jerze magnetyzera miał Mesmer używać ma- gnesu. Doszedł jednakże wkrótce do odkrycia, że ten sam skutek i ręką zrobić można. Wziął się więc do leczenia za pomocą magnetyzmu i próby jego miały dobre wypadki. Niedługo jednak mógł na polu tem doświadczać, bo brodzi wszystkie, jakich używał przy magnetyzowaniu, wyrobił mu imię szarlatana, który na silną opozycję ze strony lekarzy wiedeńskich nabrał. Widział się pręto zmuszonemu Wiedeń opuścić i gdzieś indziej szczęścia szukać. Udał się pręto do Paryża. Tu jednakże niedługo także mógł pozostać, gdyż akademia paryska wrogo się na to zapatrywała, pomimo, że niektórzy sławni swego czasu lekarze stwierdzili fakt istnienia magnetyzmu. Nie miała więc szczęścia rozkwi- tnąć sprawa magnetyzmu przez długie czasy. Do- piero żywszy ruch kolo niej rozpoczął się od r. 1875.

Zajął się naprzód sprawami magnetyzmu dr. Karol Richet, a ich rezultaty ogłaszane były w bardzo zajmujących artykułach; w r.

1878 znamienisty znowa nerwowych chorób prof. Charkot rozpoczął szereg badań.

Jak prof. Charkot pobudził do zajęcia się tą sprawą znany Donato — tak artykuły Hansena wywołały szereg odczytów i rozpraw dr. Heidenheima, prof. fizjologii we Wrocławiu. Poznawszy w ten sposób krótko historię roz- woju magnetyzmu bliżej nieco, przystępujemy te- raz do właściwego zadania, i na podstawie prac dr. Ochorowicza, Szokalskiego, Brunnera, Heidenheima, Fritschego i innych ośmielmy się o magnetyzmie w krótkości nieco wypowie- dzieć.

Magnetyczny sen jest to zjawisko fizjolo- giczne, które spostrzegać możemy na osobach (medjach) czułych na magnetyzm. Wyrażem się na „osobach czułych na magnetyzm“ dlatego, gdyż nie każde indywiduum w stan snu magne- tycznego wprowadzić można. — Dr. Ochorowicz robiąc liczne doświadczenia w ostatnich kilku latach, przyszedł do wyniku, że zaledwie 20 pre- cent ludzi takich, których w sen magnetyczny wprowadzić można.

Są dwa rodzaje snu magnetycznego: 1) przez wpatrywanie się w jakiś przedmiot bly- szący jak np. w guzik, spinkę, laskę i t. p. osoba wpatrująca się może po dłuższym lub krótszym czasie, co zależy od większej lub mniej- szej wrażliwości, popaść w sen, lecz nie w sen naturalny tylko sztuczny czyli magnetyczny i ten rodzaj snu nazwali uczeni hypnotyzmem.

Drugi sposób, za pomocą którego sen u osoby podlegającej magnetyzmowi nastąpić mo- że, jest następujący: Siadają dwie osoby na- przeciwko siebie, to jest magnetyzer i medium. Magnetyzerem nazywamy osobę, która za po- mocą swego wzroku może drugą osobę, podle- gającą magnetyzmowi, wprowadzić w sen ma-

gnetyczny, i tę osobę znowa magnetyzmowi po- dlegającą nazywają czenni medium.

Przez wpatrywanie się więc w wzrok magne- tyzera podpada osoba czenna snowi, który to roz- dzaj snu magnetyzmem nazywamy.

Hypnotyzm polegający, jak już wyżej rzek- łem, na wpatrywaniu się w jakikolwiek przed- miot błyszczący matych rozmiarów jak n. p. w guzik szklany, używany jest przez niektórych tylko uczonych jak Braida i Hansena — i ten rodzaj snu dawno był znany. Już Arabowie znali działanie czarnego kółka narysowanego węglem na dłoń, w które kazali się wpatry- wać. Zastopione te kółka później zwierciadel kami czarodziejskimi, które żyd Leon na po- czątku bieżącego stulecia sprowadził i sprze- dawał w Paryżu — z których najpierw skorzystał magnetyzer Cagliostro, a później panna Lenormand, kabalarka, używająca wielkiej sta- wy, która je pokazywała swoim gościom, przy- pisując im cudowne własności.

Umieściwszy guzik taki świecący w pewnej odległości od oczu na 4—10 centymetrów, nieco wyżej ich osi widzenia i trzymając przez pe- wien przeciąg czasu (od kilku do kilkunastu minut) z zaleceniem jak najuważniejszego wpa- trywania się w takowy, wywołujemy takie zmę- czenie wzroku a zatem i mózgu,

